

Positiepapier voor de Commissie Doorstroomvennootschappen ter Haar van Prof. dr. Brigitte Unger, 20.2.2021

Als hoogleraar economie van de publieke sector, zie ik mijn expertise in de commissie vooral op het gebied van witwassen, het meten van doorstroom, en – in samenhang met mijn recent afgesloten EU Horizon 2020 project COFFERS (Combating Fiscal Fraud and Empowering Regulators) – ook voor het gevoelige onderscheid van belastingontwijking, belastingontduiking en witwassen. Verder heb ik ervaring met internationale ontwikkelingen en prestatievergelijkingen van Nederland met andere EU landen.

1. Nederland moet aantrekkelijk blijven voor multinationals.

Nederland is een handelsland sinds de 15^e eeuw en heeft grote expertise in de financiële afwikkeling van handel en investeringen opgebouwd. Nederland heeft daardoor een 'comparative advantage' – een voordeel tegenover anderen landen - ontwikkeld. Volgens David Ricardo's handelstheorie van 'comparative advantage' zal elk land hetgeen produceren en verkopen, wat ze het beste kan. Nederland verkoopt financiële dienstverleningen aan vennootschappen. Nederland moet daarom aantrekkelijk blijven voor multinationals en hun hoofdkantoren.

- 91 van de wereldwijd 100 grootste multinationals hebben financieringsvennootschappen in Nederland. Volgens de New York Times, stromen er meer VS dollars door Nederland, dan ergens anders in de wereld (TJN, FSI Nederland 2020).

2. Multinationals creëren niet alleen vennootschapsbelasting maar ook werk en inkomstenbelasting.

De Vpb is niet de belangrijkste inkomstenbron uit vennootschappen. Het zijn de inkomsten van belastingadviseurs, advocaten, financiële experts, trustboeren, accountants, banken – een hoog opgeleide en hoog betaalde groep van mensen – die van vennootschappen en van doorstroomvennootschappen leven en ook belasting betalen.

- *Hoeveel mensen werken in trustkantoren? Hoeveel geld?*
- *Als circa 30% van de werkgelegenheid en toegevoegde waarde in Nederland is toe te rekenen aan multinationals (commissiepaper) – wat doen ze en hoeveel ervan zijn in de reële economie en hoeveel in doorstroomvennootschappen bezig?*
- *SEO 2008 ziet ook spin offs als belangrijk bijdrage*

3. Nederland moet ook zijn internationale reputatie beschermen.

Nederland heeft zijn 'comparative advantage' deels ook met force belasting wedstrijd opgebouwd. Nederland geldt internationaal als belastingparadijs. Deze reputatie is in het laatste jaar helaas niet beter geworden.

Volgens de Financial Secrecy Index (FSI) is Nederland met rang 8 nu onder te top 10 belastingparadijzen (financial secrecy jurisdictions) wereldwijd gekomen. In 2018 was het

pas op rang 14. De index bestaat uit twee delen. Ten eerste een secrecy score voor non-transparantie. Hier kreeg Nederland 67 van de 100 punten. Ten tweede een global scale weight voor het aandeel van offshore transacties in de global offshore markt. Hier heeft Nederland een gewicht van 1.1%.

- Volgens een studie van SEO in 2013 zijn er volgens de DNB statistieken 12000 BFIs in Nederland. 23500 Finance en Holding vennootschappen worden door Trust en Company Service Providers gemanaged. DNB recenter: 15.000 BFIs
- Rond 200 miljard euro aan (officieel geregistreerde) dividenden, rente en royalty's stromen jaarlijks door Nederland (bron: Tax Justice Network, FSI 2020 Netherlands, Financial Secrecy Index: <https://fsi.taxjustice.net/PDF/Netherlands.pdf>)
- Het geld wat er door Nederland stroomt gaat grotendeels naar belastingparadijzen (secrecy jurisdiction). Van de top 5 landen die geld van en naar Nederland sturen (inward and outward flows from the Netherlands) horen 3 tot de top tien financial secrecy landen. Zwitserland (1195 miljard Euro), Luxembour (839 miljard Euro) en de VS (3403 miljard Euro). (TJN, FSI 2020 Netherlands).
- Volgens CPB (2019) gaan zestig percent van de royalty's die door Nederland doorstromen direct naar belastingparadijs Bermuda. (<https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Policy-Brief-2019-01-Conduit-country-the-Netherlands-in-the-spotlight.pdf;04.02.2020>)
- Het is niet de dalende Vpb (die in bijna alle landen daalt), maar de vele mogelijkheden door dubbel belastingscontracten (double tax treatise), special tax rulings, niet vol openbare Ultimate Beneficial Owner registers om belasting te ontwijken en wit te wassen. Slimme grote bedrijven hebben weinig reden om belasting te ontduiken. Ze kunnen makkelijker legaal belasting ontwijken.

4. Probleem van non-transparantie mbt UBO Register

Om een overzicht te krijgen hoeveel economisch activiteit doorstroomvennootschappen in Nederland hebben, hoeveel winst en verlies ze naar andere landen door schuiven, wie de uiteindelijke eigenaar van een vennootschap is, moeten transparante registers in Nederland en wereldwijd bestaan.

Volgens een recente studie van Transparency International heeft geen enkel van de 83 onderzochte landen voldoende informatie over de UBOs, de ultimate stakeholders van de vennootschap. <https://www.transparency.org/whatwedo/publication/who-is-behind-the-wheel-fixing-the-global-standards-on-company-ownership;04.02.2020>.

Ook Nederland heeft niet voldoende UBO register opgezet. In Nederland heeft het erg lang geduurd om de 5^e Antiwitwasrichtlijn om te zetten. Gezien de spoedige omzetting van de eerste vier richtlijnen is deze vertraging van 2 jaren ongebruikelijk. Blijkbaar was de in de 5^e richtlijn geëiste UBO register niet makkelijk om te zetten. Het bestaande UBO register wordt door TJN als onvoldoende openbaar beschouwd (je moet gegevens bij de kamer voor koophandel kopen, geen openbaar, elektronisch toegankelijk centraal register, je moet inloggen en krijgt alleen maar een deel van het register te zien). (<https://www.trouw.nl/opinie/geef-de-samenleving-toegang-tot-het-register-waar-witwas-senis-op-te-sporen~bff50b01/;04.02.2020>)

TJN (2020) stelt vast: 'Therefore, searching for people and recognizing patterns will be made impossible. In the Netherlands it is still possible to set up legal structures without announcing

the identity of the actual owner behind these structures' (https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35179_implementationwet_registratie;04.02.2020)

5. Probleem van non-transparantie mbt Tax Rulings

Tax Rulings zijn meestal geheim in Nederland. Wanneer de verminderde mogelijkheden van aftrek van royalty's nu door meer informal tax rulings gecompenseerd worden, dan is er geen vermindering van doorstroom van geld voor belastingontwijking.

Er is geen inzicht hoeveel bedrijven via tax rulings aan vennootschapsbelasting sparen. Het kan zijn dat er in plaats van vennootschapsbelastingen aftrek van royalty's nu meer informele tax rulings bestaan zie bvb <https://iff.taxjustice.net/#/> Vleggeert, J. (2020). State Aid: Time to Investigate Informal Capital Rulings (SSRN Scholarly Paper ID 3693040). Social Science Research Network. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3693040> https://fsi.taxjustice.net/database/dbr_Jurisdiction.php?Juris=NL&Per=20 https://fsi.taxjustice.net/database/dbr_Comments.php?Juris=NL&InfoID=429&Per=20

- *Tax rulings zouden net zoals UBO registers openbaar zijn. Anders zijn er nog steeds vele mogelijkheden om Nederland als witwasland en belastingparadijs te misbruiken*

6. We hebben meer onderzoek nodig

Het zou fijn zijn als de commissie of zelf of opdracht geeft om een overzicht van bestaand Nederlands onderzoek of internationaal onderzoek mbt Nederland over vennootschappen, belastingontwijking, -ontduiking en witwassen te maken. Deels zijn er beschrijvende artikelen, over wat trustkantoren doen, deels zijn er artikelen over de effecten van bepaalde maatregelen (zoals bilaterale verdragen) of van bepaalde activiteiten (Nederlandse trustkantoren in ontwikkelingslanden in de mijnbouw of de rol van Nederland bij belastingontwijking van Energias de Portugal), deels zijn er artikelen over hoe de zwarte schapen onder trustkantoren te identificeren, deels zijn er artikelen over hoe op macroniveau de hoeveelheid van doorstroom van legaal en illegaal geld kan worden gemeten.

Het volgende is geen compleet lijst, maar een eerste poging, hier in tijdelijke order.

De laatste onderzoek naar trustkantoren en wat ze doen, die me bekend is, is van SEO 2008 (The Dutch Trust Industry, Facts and Figures, Berg, M. van den, Buijen, K. van, Giffen, T. van, Risseeuw, P. & Butter, F.A.G. den (<https://www.seo.nl/publicaties/the-dutch-trust-industry/>) met update SEO 2011. Het rapport The Dutch trust industry: facts & figures geeft inzicht in de activiteiten van trustkantoren, de rol van trustdiensten in het internationale financiële systeem en de omvang van de trustsector binnen de Nederlandse (financiële) economie.

'The total value of additional professional services rendered to the clients of trust offices amounts to € 320 million. Over three quarters of these services (€ 245 million) is provided by suppliers located in the Netherlands. Employment involved with these services amounts to 1300 jobs. We estimate the total annual financial benefits of the trust industry for the Netherlands to be 1.8 billion euro, 73 percent of which consists of taxes, and 27 percent of

turnover of the trust firms and other advisors. With 3000 highly qualified jobs and 16000 international clients, many of them multinational corporations, the trust industry plays a vital role in shaping the Netherlands as an international center for high quality financial services’.

- Ze meten bruto transacties cijfers, (als geld Nederland in en uitgaat, is dat dan een dubbeltelling?) DNB moet groep BFIs cijfers hebben, want die worden door DNB geregistreerd. DNB is ook de toezichthouder.

DNB, jaarverslag 2008, blz. 83 benadrukt hoe belangrijk toezicht is en hoe belangrijk het is dat trustkantoren de oorsprong en aard van transacties die ze beheerden, kennen.

TJN noemt een studie van SEO in 2013, ‘a total of 23,500 financing and holding companies are managed by Trust and Company Service Providers (TSCP) in the Netherlands’.

CPB (2013), Policy Brief 2013/07 Arjan Lejour, Maarten van t’ Ried ‘ Bilaterale belastingverdragen en buitenlandse investeringen’ oefenen kritiek eraan.

SOMO (2013), Rodrigo Fernandez, Katrien Mc Gauran, Jesse Frederik, ‘Avoiding Tax in Times of Austerity’- Energias de Portugal and the Role of the Netherlands in Tax Avoidance in Europe

Jan van Koningsveld heeft 2015 zijn PhD over offshore vennootschappen (Bijzondere Financiële Instellingen BFIs) geschreven.

Jan Willem van Gelder, Jan van Koningsveld, Joras Ferwerda en Joeri de Wilde (2016) ‘Tax Avoidance by mining companies in developing countries’ hebben onderzoek over de rol van Nederlandse vennootschappen voor de mijnbouwsector in 5 ontwikkelingslanden gedaan. Ze hebben een lijst van 28 indicatoren gemaakt als red flags voor onredelijk gebruik van vennootschappen. Ze hebben 128 vennootschappen onderzocht, waarvan 41 een verband met Nederland hadden (direct of financieel). Het eerste gedeelte met de indicatorenlijst is openbaar in het Engels. Middels Orbis data hebben ze de tweede (vertrouwelijke) deel gemaakt om te laten zien welke en hoeveel Nederlandse vennootschappen voor hun winst uit mijnbouw geen belasting in ontwikkelingslanden betaald hebben.

- *Dit studie is een goed voorbeeld hoe men zwarte schapen onder vennootschappen kan traceren. Het gaat niet om de afschaffing van trustkantoren, maar om het identificeren van rotte appels – ook wanneer ze legale middelen (belastingontwijking) gebruiken. En ook dit kan discreet gebeuren zoals dit voorbeeld laat zien. Zie hieronder een tabel met*

Table 1 Indicators by type of company

No.	Short name of the indicator	Local mining company	Dutch entity	Parent company
1	Tax haven in corporate structure	X	X	X
2	Dutch company in the corporate structure	X	X	X
3	Dutch cooperative in the corporate structure		X	

No.	Short name of the indicator	Local mining company	Dutch entity	Parent company
4	TCSP as director	X	X	
5	Underreporting exports	X		X
6	Overreporting imports	X		X
7	Underreporting production	X		
8	Undervalue quality minerals	X		
9	Patent payments	X	X	
10	Royalty payments	X	X	
11	Interest payments	X	X	
12	Dividend payments	X	X	
13	Payments to local officials	X		
14	Management fee payments	X		X
15	No country by country reporting			X
16	Relatively little/no employees		X	
17	Accelerated deduction	X		
18	increased depreciation assets	X		
19	Difference between reported and taxable income			X
20	Intermediate holding and financing companies are set up to gain tax benefits	X	X	X
21	Via intermediate holding companies the corporate group could benefit from bilateral tax agreements	X	X	X
22	Advance tax ruling	X		
23	Rounded tax return	X		
24	Unknown UBO	X		X
25	Pressure by hedge funds			X
26	Separation of ownership and control			X
27	Negative media attention	X	X	X
28	Owner/manager avoids/evades taxes			X

Bron: Jan Willem van Gelder, Jan van Koningsveld, Joras Ferwerda en Joeri de Wilde (2016) 'Tax Avoidance by mining companies in developing countries', p. 26-27

CBS (2018), Internationaliseringsmonitor 2018- IV Leo Franssen onderzocht 'Geldstromen van BFI's in Nederland; welke rol spelen bilaterale verdragen?' <https://longreads.cbs.nl/im2018-4/geldstromen-van-bfis-in-nederland-welke-rol-spelen-bilaterale-verdragen/>

Ferwerda, Saase, Unger Getzner (2020) 'Estimating money laundering flows with a gravity model-based simulation', hebben de doorstroom van witwasgeld via Nederland en andere landen wereldwijd en voor OESO landen middels Verdachte Transacties geschat. Volgens hun worden er rond 13 miljard Euro in Nederland witgewassen (14.1 miljard VS dollars), waarvan 4.3 miljard Euro (4.7 miljard dollars) doorstromen. Ze laten ook zien, dat er nu meer doorstroom via Luxembourgen en België loopt. Deze landen trekken nu meer witwasgeld (in percent van BBP) aan dan Nederland.

- *Tot nu toe is de rol van trustkantoren ervoor niet systematisch bewezen. Sinds de Panama papers en andere onthullingen zijn er wel een aantal gevallen bekend. Zie bijvoorbeeld DNB die vergunningen van trustkantoren heeft ingetrokken: <https://www.trouw.nl/nieuws/trustkantoren-uit-panama-papers-zijn-vergunning-kwijt~b0c48601/>. Omdat het volume groot is, en omdat het makkelijk is om de identiteit van de uiteindelijk belanghebbende te verhullen, blijven ze een aandachtspunt. Onderzoek binnen trustkantoren zou nodig zijn – maar dit was tot nu toe niet mogelijk.*

Country	Laundering of domestic criminal money (A)		Throughflows of criminal money (B)		Laundering of foreign criminal money (C)		Total money laundering (A + B + C)	
	Billion US\$	% of GDP	Billion US\$	% of GDP	Billion US\$	% of GDP	Billion US\$	% of GDP
Netherlands	8.8	1.0	4.7	0.5	0.6	0.1	14.1	1.6
Belgium	8.0	1.5	22.1	4.2	2.5	0.5	32.6	6.1
Luxembourg	0.5	0.8	2.8	4.2	0.3	0.5	3.6	5.5
France	27.9	1.0	41.3	1.4	11.2	0.4	80.4	2.8
Germany	55.5	1.4	12.6	0.3	1.4	0.0	69.6	1.8
United States	157.8	0.9	66.4	0.4	17.9	0.1	242.1	1.4

Bron: Ferwerda, Saasse, Unger, Gerbrands 2020

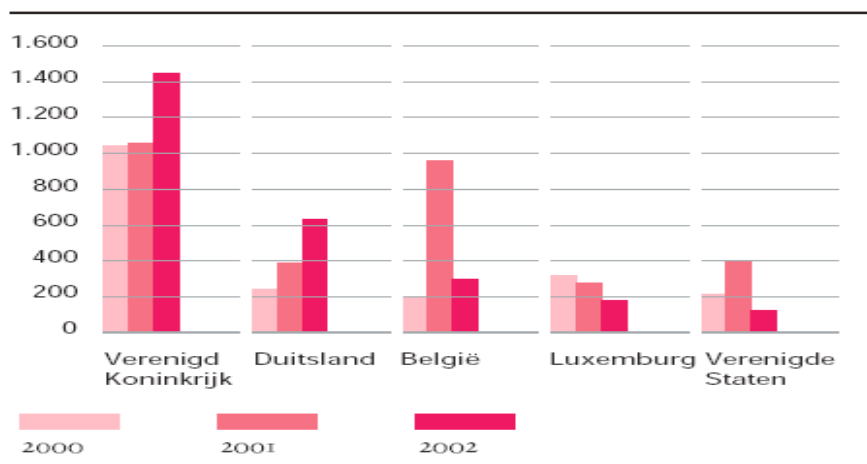
Tax Justice Network (2020), The State of Tax Justice, Tax Justice in the Time of Covid-19

B.Unger, L. Rossel, J. Ferwerda (2021, eds), Combating Fiscal Fraud and Empowering Regulators, Oxford University Press – diverse artikelen over belastingontwijking, ontduiking en witwassen.

7. We hebben betere statistieken nodig

Toen ik de eerste witwasstudie in 2005 schreef, bestond er een DNB statistiek van welke landen Nederlandse BFIs hoeveel geld ontvangen en naar welke landen BFIs hoeveel geld versturen. Toen was VK het top land. Sinds zijn er geen cijfers meer openbaar. Gezien dat het om geldstromen gaat, moet DNB ervoor verantwoordelijk zijn.

Grafiek 2 Geografische uitsplitsing van bruto BFI-transacties
Miljarden euro's

De Nederlandsche Bank (2003 blz 22). 'De Nederlandsche Bank, Statistisch Bulletin Juni 2003'. DNB, Juni 2003

DNB moet groep BFIs cijfers hebben, want die worden door DNB geregistreerd.

- *Het zou fijn zijn, als de commissie een lijst maakt, welke indicatoren en cijfers nodig zijn, om brievenbussen te identificeren en doorstroom van en naar bepaalde landen beter in de gaten te houden.*

8. Samenhang doorstroom en belastingontwijking of -ontduiking en/of witwassen is onduidelijk

De samenhang tussen belastingontwijking -ontduiking -n witwassen is vaak niet helder. Er zijn grijze zones waar niet helder is of dit nu legale belastingontwijking of illegale belastingontduiking is. Bijvoorbeeld als er weinig economisch activiteiten zijn. Grens wanneer er geen of te weinig economische activiteit is, kan vaak omzeilt worden (bvb drie directeurs zonder personeel, of een klein productiebedrijf met 30 werknemers om miljarden belastinggeld door te sluisen.....).

Leaks zijn een belangrijk bron van informatie geworden over wie er achter vennootschappen kan staan. Luanda Leaks, als voorbeeld wordt een reeks BV's van Isabel dos Santos genoemd, dochter van de voormalige president van Angola (<https://www.trouw.nl/nieuws/trustkantoren-uit-panama-papers-zijn-vergunning-kwijt~b0c48601/>).

- . Die Nederlandse bedrijfjes bevatten honderden miljoenen verdachte euro's, een groot deel van haar vermogen. Leaks zoals Luxleaks, de Panama Papers, Bermuda Papers, Bahama Papers kunnen nog beter worden onderzocht om rol van doorstroom voor belastingsontwijking- ontduiking en witwassen te onderzoeken.

9. Definitie van doorstroomvennootschap is onduidelijk.

- a. Ik snap de door de commissie gemaakte definitie niet. Ze klinkt wat tautologisch. Een doorstroomvennootschap is een vennootschap die wordt gebruikt om gelden doorheen te laten stromen...
 - *maar wat is dan anders dan bij een trustkantoor? Of anders gevraagd: welke doorstroomvennootschappen zijn g e e n trustkantoren?
En wat zijn de functies van trustkantoren? Doen trustkantoren nog iets anders dan geld te laten doorstromen?*
- b. Doorstroomvennootschap blijkt een begrip in ambtelijke stukken te zijn, maar er is geen juridisch definitie ervan. (bvb worden doorstroomvennootschappen in het DNB factsheet genoemd). De WTT, Wet Toezicht Trustkantoren – art 1 onderdeel d subonderdeel 5 beschrijft wat trustkantoren doen. Maar doorstroomvennootschappen worden er niet genoemd. Dus, ik concludeer dat doorstroomvennootschap geen wettelijk begrip is. In de wet vind je NV, stichting, trustkantoor, doelvennootschap maar geen doorstroomvennootschap.
- c. Bijzondere Financiële instellingen, trustkantoren, trustvennootschappen, bijzondere financiële instellingen, brievenbussen, lege huls, conduits, zijn allemaal in de spraakgebruik. De SEO rapport 2008 heeft het over 'zogeheten doelvennootschappen: rechtspersonen in Nederland, met buitenlandse aandeelhouders, waarvan er meer dan 20.000 zijn. Trustkantoren zijn in veel gevallen de beheerders van deze doelvennootschappen en vervullen daarmee een belangrijke functie in de Nederlandse transactie-economie'. In 2009 waren er 155 trustkantoren met vergunning van de DNB en een gezamenlijke omzet van 364 miljoen Euro (SEO 2011).
- d. Misschien worden deze begrippen in verschillen samenhang gebruikt? Bvb Brievenbussen als het over fraude gaat? Trustkantoor als directeur in verband met corruptie?
 - *Ik stel voor om een lijst met al de begrippen van 'doorstroomvennootschappen' te maken en om te kijken of er verschillen zijn in de manier om geld door te sluizen bestaan.
(transfer companies, conduits, lege huls, brievenbussen, BFIs, trustkantoren, inbetweeners, phantom investments (IMF study 2019...)).*
 - *Wanneer Nederland 'het gebruik van trustkantoren als doorstroomvennootschap verbiedt' dan is er een wettelijke definitie nodig.*

10. Wat is de aard, oorzaak en omvang van het gebruik van doorstroomvennootschappen?

De laatste onderzoek die dat beantwoord en die me bekend is, is van SEO 2008 met update SEO 2011. De SEO rapport 2008 heeft het over 'zogeheten doelvennootschappen: rechtspersonen in Nederland, met buitenlandse aandeelhouders, waarvan er meer dan 20.000 zijn. Trustkantoren zijn in veel gevallen de beheerders van deze doelvennootschappen en vervullen daarmee een belangrijke functie in de Nederlandse transactie-economie'. In 2009 waren er 155 trustkantoren met vergunning van de DNB en een gezamenlijke omzet van 364 miljoen Euro (SEO 2011).

Trustkantoren, die de vennootschappen beheren, hebben vergunning van DNB nodig. Hoeveel trustkantoren, hoeveel doelvennootschappen (=doorstroom, doel is belasting ontwijken) en hoeveel geldstromen er zijn, moet DNB weten.

Belangrijk is de definitie van substance: Er ontbreken data om substance requirements te controleren. Belastingdienst zoude dit middels auditing moeten vaststellen.

11. Wat is de invloed van doorstroomvennootschappen op de economie, waaronder op de verschillende typen werkgelegenheid?

Rond 80% van buitenlandse investeringen stromen door. Ze creëren Inkomsten van belastingadviseurs, boekhouders, advocaten, financieel experts. Inkomstenbelasting van deze groepen van professionals.

Mbt witwassen: een punt, die ik hier wil toevoegen: Ook is de vennootschap in Nederland, dan kan de bankrekening ergens anders (bvb Zwitserland) zijn. Mbt witwasrisico gaat om het geld, de bankrekening.

12. Hoeveel belasting dragen doorstroomvennootschappen in Nederland af en hoe staat dit in verhouding tot hun bijdrage aan de reële economie?

Trustkantoren verlenen diensten, zijn directeur van vennootschappen,. Hebben alleen 3 miljard belasting afgedragen.

Niet bekend zijn Tax Rulings. Hoeveel rulings heeft Nederland gegeven. Niet alleen op een locatie (niet alleen in Rotterdam in rullingbureau), maar ook op andere plekken ?

13. Hoe is de aard en omvang van de rol van de fiscaliteit bij deze problematiek?

Nederland is een internationaal belangrijk fiscaal centrum. Daarom zitten zo veel bedrijven in Nederland. Als Oekraïner in Nederland een trustkantoor heeft, dan investeert Nederland in Ukraine, niet Oekraïner in Ukraine. Maar vak is het niet Nederlands geld.

14. Wat is de impact van ons verdragennetwerk (niet zijnde belastingverdragen, maar bijvoorbeeld investeringsverdragen) op de afweging van bedrijven om gebruik te maken van een doorstroomvennootschap in Nederland?

-

15. Welke invloed zullen de aangekondigde bronbelasting op renten, royalty's en dividenden hebben op de doorstroomvennootschappen?

Nederland is een van de eerste landen die belasting over uitgaande geldstromen heeft – (bvb UBER: gaat herstructureren). Bedrijven maken geld nu van Nederland naar een land die niet op de lijst staat over, om 21percent bel te sparen. Nederland zal hier business verliezen. Aan de andere kant worden er misschien nieuwe prikkels gecreëerd (zoals tax rulings).

16. Wat is de rol van dienstverleners (zoals trustkantoren)?

Belangrijk voor Nederlands aanzien in de wereld. Maar zwarte schapen uitzonderen. Belastingontwijking is legaal – spanning, aggressive tax planning en belastingsontduiking. Het gaat vooral om corruptiegeld, geld dat van ontwikkelingslanden wordt weggehaald, geld van georganiseerde criminaliteit, geld dat systematisch van de publieke sector wordt weggehaald (zoals Double Irish Dutch Sandwich).

17. Zijn er nadere maatregelen nodig op het terrein van dienstverlening aan doorstroomvennootschappen (toezegging Omtzigt).¹

Nationaal of internationaal?

18. Wat is de samenhang tussen witwassen en belastingontwijking (motie Snels/Groothuizen)?²

Grijze zonen tussen belastingontwijking en -ontduiking. Bvb substance regel moeten beter gecontroleerd worden door belastingdienst. Transparent UBO register moet het mogelijk maken om georganiseerde criminaliteit te traceren. Het zijn altijd mensen die aan het eind van een ingewikkeld venootschapskonstructie staan (zoals mevrouw Santos of vrienden van meneer Putin).

19. Waarom speelt dit juist zo in Nederland? Hoe gaan andere landen met deze problematiek om?

We zijn niet uniek, maar Nederland heeft enorm grote volumina. Luxemborg bvb blijkt dat probleem minder belangrijk te vinden.

¹ Plenaire behandeling Pakket Belastingplan 2021, 11 november 2020, ongecorrigeerd stenogram, p. 50.

² Kamerstukken II 2019/20, 31 477, nr. 46.

20. Wat is de invloed van Europeesrechtelijke en internationale ontwikkelingen?

UBO registers, Hoofd van Justitie uitspraken, Anti Witwas Richtlijnen, Internationale gegevensuitwisselingen zijn verbeterde heldere regels. Moet wereldwijd of ten minste Europees zijn. (Het feit dat de VS automatic exchange of information van Europa eist, maar zelf niet meedoet, maakt het iets moeilijk).

21. Is het gebruik van doorstroomvennootschappen (on)wenselijk?

Als een bedrijf geld nodig heeft – MNEs financieren zich niet via bank - maar via trustkantoren. Nederland moet aantrekkelijk vestigingsland voor bedrijven blijven. Maar brievenbussen zijn natuurlijk niet wenselijk.

22. Welke fiscale en niet-fiscale beleidsopties zijn er om ongewenst gebruik van doorstroomvennootschappen te bestrijden?

Aftrek royalty's, belasting uitgaande geldstromen, substance eisen zijn belangrijke maatregelen.. Belastingdienst moet eigenlijk substance controleren – maar als niemand ernaar kijkt, dan is dat papieren letter.

- *Hoe vaak controleert belastingdienst doorstroomvenootschappen en hoe vaak is er gevonden dat er geen substance is? Naar 20 jaren antiwitwaswet weten we nog steeds weinig wat er in bedrijven is...*
- *Belastingdienst (aangifte VTB) , trustkantoren hebben alle clientendossiers, banen zijn door transacties vast te stellen, DNB, CBS*
 - *Instroom - DNB beldienst*
 - *Uitstroom – ook*
 - *Balans – als er een lening is in de balans – rentes ervan in Verlies en Winstrekening*
 - *Maak combinatie fiscale dossiers en DNB*